

פנינים

עיונים וביאורים קצרים

גדר הדלקת המנורה מאש המזבח

אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה
אש שנאמר בה תמיד היא שמדליקין בה את הנרות
שנאמר בה להעלות נר תמיד אף היא מעל המזבח
החיצון תוקד
(ו. ה. רש"י)

ביומא (מה, ב), הובא דין זה, בסגנון אחר קצת.
דאי' שם: "אש תמיד שאמרתי לך לא תהא אלא
בראשו של מזבח". ורש"י שינה וכתב "אש שנאמר
בה תמיד כו' אף היא מעל מזבח החיצון תוקד".
ויש לעיין בטעם השינוי.

ויש לומר שבזה הגדיר את דין הדלקת המנורה
מאש המזבח.

דהנה יש לחקור באם חיוב זה הוא דין בהדלקת
המנורה, שיש חיוב להדליק את המנורה מאש
המזבח, או שהוא דין באש המזבח, דיש חיוב
להשתמש באש זה גם להדלקת המנורה.

ומהנפק"מ בזה, אם מאיזה טעם אין אש
במזבח:

אם נאמר שהוא דין בהדלקת המנורה, הנה
באם אין אש במזבח א"א להדליק את המנורה,
אך אי נימא שהוא דין באש המזבח הרי באם אין
אש במזבח, וודאי שאין חיוב להדליק את המנורה
מאש זה, ואפשר להדליקה מאש אחר.

וזהו שכתב רש"י "אש שנאמר בה תמיד כו' אף
היא מעל המזבח החיצון תוקד", כי ס"ל שאין זה
דין בהדלקת המנורה, כ"א באש המזבח. שצריכים
להשתמש באש המזבח לא רק לשאר הדברים
שמדובר עליהם בפסוקים אלו, כמו "העולה על
מוקדה על המזבח" וכיו"ב, אלא גם להדלקת
המנורה ש"אף היא מעל המזבח החיצון תוקד".

(ע"פ לקוטי שיחות ח"י"ז עמ' 53 ואילך)

פנינים

דרוש ואגדה

מאיפה מדליקים את אש התורה?

אש תמיד תוקד על המזבח

אש תמיד – אש שנאמר בה תמיד הוא שמדליקין בה את הנרות שנאמר בה להעלות נר תמיד, אף היא מעל המזבח החיצון תוקד (ו.ז.רש"י)

יש לבאר ענין זה בעבודת האדם את קונו:

נרות המנורה רומזות על ענין התורה, כמו שנאמר "כי נר מצוה ותורה אור". וכמו שבמנורה העלו "נר תמיד", כן גם חיוב לימוד התורה הוא תמידי. והאדם הלומד תורה באופן של "תורתו אומנתו" – מקושר הוא עם הקב"ה באופן תמידי.

המזבח החיצון, שבו הקריבו קרבנות כֹּל בני ישראל, מרמז על עבודת האדם גם עם אלו שנמצאים מחוץ לתחום הקדושה, שעל האדם לעסוק איתם ולקרבם לתורה ועבודת ה'.

עלול האדם שהוא בבחינת "נר תמיד" ו"תורתו אומנתו" לחשוב, הרי הנר שלי כבר דלוק ועומד באופן תמידי, ואם כן, מה לי לעסוק עם אלו שנמצאים בחוץ, איזה שייכות יש לי לעבודה זו?

על זה באה ההוראה בפרשה זו – "אש . . שמדליקין בה את הנרות . . אף היא מעל מזבח החיצון תוקד":

אם רוצה אדם הלומד תורה שיאירו אצלו אש ואור התורה, הרי זה רק אם יהי' נוגע לו מקודם שגם אצל מי שנמצא ב"חוץ" תבער ותקוד אור נשמתו, ה"נר ה' נשמת אדם", ודווקא ה"נר" ו"אש" של ה"מזבח החיצון" הם שמדליקים את המנורה ומבעירה אצל הלומד את אש התורה. ואם רוצה הוא שלימודו בתורה יהי' תמידי ונצחי – הרי זה דווקא עי"ז שאינו מסתפק בלימודו בעצמו, אלא עוסק גם בקירוב אלו שנמצאים בחוץ, ואזי גם לימודו שלו יהי' תמידי – "נר תמיד".